

ZA :

Gospodina Mitra MILINKOVIĆA
Predsednika opštine Beočin
Svetosavska br.25, Beočin

Gospođu Ljubicu LAZAREVIĆ
Direktorku Predškolske ustanove „Ljuba Stanković“, Beočin

CC:

Gospodin Mihalj NJILAŠ
Pokrajinski sekretar za obrazovanje, propise, upravu i nacionalne manjine – nacionalne zajednice i potpredsednik Pokrajinske vlade
Bulevar Mihajla Pupina br. 16, Novi Sad

Gospođa Jelena JOVANOVIĆ
Pokrajinski sekretarijat za obrazovanje, propise, upravu i nacionalne manjine – nacionalne zajednice
Bulevar Mihajla Pupina br. 16, Novi Sad

Gospođa Aniko MUŠKINJA HEINRICH
Pokrajinski zaštitnik građana – Ombudsman
Bulevar Mihajla Pupina br. 25, Novi Sad

Gospodin Dušan RADUL
Direktor Kancelarije za inkluziju Roma AP Vojvodina
Bulevar Mihajla Pupina br. 25, Novi Sad

Budimpešta, 12. septembar 2016. god.

Predmet: Segregacija romske dece u vrtiću u Beočinu

Poštovani gospodine Milinkoviću,

Evropski centar za prava Roma (ERRC) je međunarodna organizacija, na čijem čelu se nalaze Romi, koja nadzire poštovanje ljudskih prava Roma u Evropi i pruža pravnu zaštitu u slučajevima kršenja ljudskih prava. Obraćamo Vam se u vezi sa slučajem segregacije romske dece u vrtiću „Ljuba Stanković“ u Beočinu.

Prema informacijama prikupljenim iz više izvora, romska deca iz vrtića su odvojena od svojih vršnjaka. Roditelji oko 23 romske dece iz vrtića „Ljuba Stanković“ tvrde da njihova deca koja pohađaju vrtić u popodnevnom časovima nisu u kontaktu sa ostalom decom. Prema navodima roditelja, deci u popodnevnoj smeni nisu obezbeđene nikakve edukativne niti integrativne aktivnosti iako deca ne govore srpski jezik i nalaze se u otežavajućem položaju u odnosu na ostalu decu uprkos volji i naporima roditelja da im obezbede školovanje. Nadležni iz vrtića nisu odgovorili na zahteve roditelja. Poverenica za ravnopravnost, Brankica Janković, takođe je ocenila da se radi o segregaciji, istaknuvši da je takva praksa neprihvatljiva i diskriminatorna. Ona je pozvala roditelje i organizacije ljudskih prava da podnesu pritužbu kako bi se ispitao ceo slučaj. U kasnijim obraćanjima medijima, direktorka predškolske ustanove Ljubica Lazarević negirala je rasnu segregaciju 23 romske dece, izjavljujući da u grupi sa romskom decom ima i neromske dece kao i da je toj poludnevnoj grupi obezbeđena adekvatna edukacija i briga, ali i da u celodnevnom boravku takođe ima romske dece.¹ Prema navodima roditelja, ova izjava ne objašnjava činjenicu da su romska deca u zasebnoj grupi.

Imajući u vidu da su žrtve ovog slučaja pripadnici romske manjine, kao i podatke međunarodnih organizacija o postojanju dugotrajnih antiromskih predrasuda u Srbiji, Evropski centar za prava Roma najoštrije osuđuje segregaciju romske dece u obrazovanju. Pod pretpostavkom da su navedene činjenice istinite, sama klima anticiganizma daje objašnjenje kako se dogodila segregacija zasnovana na pripadnosti određenom etnicitetu.

Obezbeđivanje visokokvalitetnog predškolskog obrazovanja unutar obrazovnog sistema jeste pitanje pristupa pravu na obrazovanje, kako konkretnoj romskoj deci tako i romskoj zajednici u celini u skladu sa članom 2. Protokola br.1 uzetim zajedno sa članom 14. Evropske konvencije o ljudskim pravima i članom 1. Protokola br.12 uz Konvenciju; članom 3. stav 4. i članom 4. stav 2. Zakona o predškolskom vaspitanju i obrazovanju²; članom 4. i članom 19. Zakona o zabrani diskriminacije.³ Stav direktorke predškolske ustanove da ne može biti reči o diskriminaciji romske dece ako su ona uključena u program svih aktivnosti, je argument koji je Veliko veće Evropskog suda za ljudska prava već odbacilo 2010. godine kada je Hrvatska osuđena⁴ za sličnu segregaciju, pa se odgovorni u ovom slučaju izlažu pokretanju spora prema domaćem i međunarodnom antidiskriminacionom pravu.

S obzirom na to da je obezbeđivanje visokokvalitetnog predškolskog obrazovanja unutar obrazovnog sistema bez diskriminacije ključni prioritet Evropske komisije⁵, zemljama kandidatima za članstvo u Evropskoj Uniji je preporučeno da usaglase svoje zakonodavstvo i obezbede široku

¹ "Romska deca koja su u poludnevnom boravku, ta grupa je popodne. Volela bih da su sa drugom decom tokom jutra, ali u ovom trenutku nema prostornih uslova za to. Radimo na tome i za dva, tri meseca očekujem rešenje pitanja manjka prostora".

<http://www.021.rs/story/Novi-Sad/Vesti/144077/Beocin-Mali-Romi-odvojeni-od-neromskih-vrsnjaka-u-vrticu.html>

<http://www.novosti.rs/vesti/srbija.73.html:624102-Romska-deca-uce-sa-Srbima>

² Zakon o predškolskom obrazovanju i vaspitanju („Sluzbeni Glasnik RS“, br. 18/2010 od 26.03.2010.)

³ Zakon o zabrani diskriminacije („Sluzbeni Glasnik RS“ br. 22/2009 od 30.03. 2009.)

⁴ Evropski sud za ljudska prava, *Oršuš v Croatia*, presuda od 16.03.2010. godine

⁵ Svaki đak treba da ima pristup visokokvalitetnom učenju, uključujući i decu migranata

http://ec.europa.eu/education/policy/school/index_en.htm

dostupnost predškolskog obrazovanja kao i visok stepen učenja⁶ u cilju osnaživanja obrazovanja dece koja se suočavaju sa teškoćama, mladima... tako što će se postarati da obrazovanje i obrazovni sistem odgovaraju njihovim potrebama.⁷

Imajući u vidu ozbiljnost slučaja koji je istaknut u ovom pismu, ERRC bez ikakvih predrasuda o primeni domaćih i međunarodnih garancija kada je reč o zaštiti podataka o ličnosti, s poštovanjem od Vaše ustanove/institucije zahteva na osnovu člana 15. stav 1. Zakona o pristupu informacijama od javnog značaja („Sl. Glasnik RS“ br. 120/04, 54/07, 104/09 i 36/10) da nam prosledite sve informacije koje imate o ovom slučaju kako bismo mogli da donesemo zaključak da se u konkretnom slučaju ne radi o diskriminaciji.

Unapred Vam se zahvaljujemo na odgovoru koji možete poslati putem elektronske pošte na atanas.zahariev@errc.org ili poštom na adresu European Roma Rights Centre, Wesselényi utca 16, H-1077 Budapest, Hungary.

S poštovanjem,

Dorđe Jovanović
Predsednik

⁶ http://ec.europa.eu/education/policy/strategic-framework/social-inclusion_en.htm

⁷ http://ec.europa.eu/education/news/2015/documents/citizenship-education-declaration_en.pdf